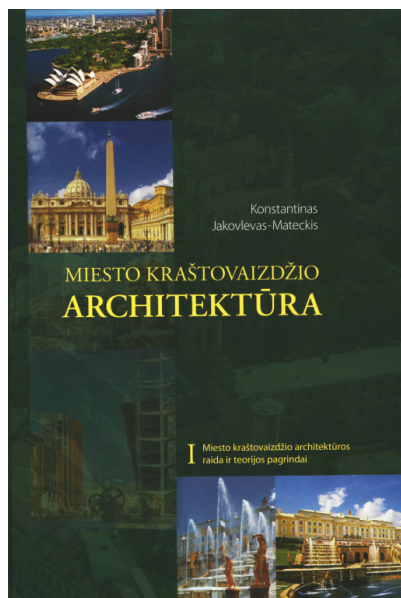

Prof. habil. dr. Konstantino Jakovlevo-Mateckio monografija
„MIESTO KRAŠTOVAIZDŽIO ARCHITEKTŪRA“
 I tomas
„MIESTO KRAŠTOVAIZDŽIO ARCHITEKTŪROS RAIDA IR TEORIJOS PAGRINDAI“

Žinomas šalies kraštovaizdžio architektūros mokslininkas ir praktikas, profesorius, habilituotas daktaras Konstantinas Jakovlevas-Mateckis jau daugelį metų įvairiais aspektais tyrinėja miestų kraštovaizdžio architektūros problemas, parengė pavienių miesto zonų ir objektų želdynų kūrimo principus, atskleidė įvairių kraštovaizdžio architektūros komponentų svarbą, vaidmenį ir vietą miesto planinės erdvinės struktūros sprendinio kompozicijoje ir pan. Šiomis temomis profesorius parengė ir publikavo daug mokslinių darbų, monografijų, knygų, metodinių nurodymų, normatyvų, sukūrė daug projektų, inicijavo šių klausimų sprendimą šalies Aplinkos, Susisiekimo ir kitų ministerijų valstybinėse institucijose. Ir šiandien pagal profesoriaus ir jo vadovaujamo kūrybinio kolektyvo parengtas rekomendacijas ir projektus tvarkoma daugelio šalies miestų, automagistralių, rekreacinių teritorijų ir kt. kraštovaizdžio architektūros objektų aplinka¹.

Ypač didelę mokslinę svarbą kraštovaizdžio architektūrai turi dabar VGTU „Technikos“ leidyklos leidžiamas bene brandžiausias prof. K. Jakovlevo-Mateckio mokslinis darbas – trijų tomų monografija „Miesto kraštovaizdžio architektūra“: I tomas – „Miesto kraštovaizdžio architektūros raida ir teorijos pagrindai“², II tomas –

„Želdiniai ir jų komponavimas“³, III tomas – „Miesto kraštovaizdžio architektūros objektų projektavimo principai“. Pirmieji du šios monografijos tomai jau išleisti. Netrukus pasirodys ir III tomas, kuriame autorius apibendrina miesto kraštovaizdžio projektavimo principus.

Neseniai išleistu pirmuoju monografijos tomu „Miesto kraštovaizdžio architektūros istorinė raida ir teorijos pagrindai“ ypač susidomėta, nes išryškėjo požiūris į kraštovaizdžio architektūros mokslą naujumas. Be to, nepaisant didelio poreikio, šiais klausimais išsamesnių literatūros šaltinių lietuviu kalba beveik neturime. K. Jakovlevo-Mateckio monografija naudoja daugelis kraštovaizdžio architektūros mokslininkų, kraštovaizdžio architektų, šalies universitetų bei kolegijų architektūros ir kraštovaizdžio architektūros studijų krypties magistrantų ir doktorantų.

Monografijos „Miesto kraštovaizdžio architektūra“ pirmąjį tomą „Miesto kraštovaizdžio architektūros istorinė raida ir teorijos pagrindai“ sudaro šeši logiškai išdėstyti ir tarpusavyje susiję skyriai.

Pirmame skyriuje autorius išsamiai išdėsto kraštovaizdžio, kraštovaizdžio architektūros ir miesto kraštovaizdžio architektūros sampratą, apibrėžia jų sąvokas, klasifikaciją, tipus, jų kūrimo politikos kryptis, principus ir metodologiją.

Antrajame monografijos skyriuje mane kaip parkotyrininką domintų autoriaus naujoviškas požiūris į kraštovaizdžio architektūros raidą. Skirtingai nei daugelis

¹ *Architektūros profesorius habilituotas daktaras Konstantinas Jakovlevas-Mateckis. Biografinė apybraiža ir bibliografinė rodyklė.* Habilituoti daktarai. Vilnius: Technika, 2009. 192 p. ISBN 978-9955-28-400-0.

² Konstantinas Jakovlevas-Mateckis. *Miesto kraštovaizdžio architektūra.* I tomas. *Miesto kraštovaizdžio architektūros raida ir teorijos pagrindai:* monografija. Vilnius: Technika, 2008. 412 p. ISBN 978-9955-28-369-0.

³ Konstantinas Jakovlevas-Mateckis. *Miesto kraštovaizdžio architektūra.* II tomas. *Želdiniai ir jų komponavimas:* monografija. Vilnius: Technika, 2003. 292 p. ISBN 9986-05-687-X.

autorių, kurie tradiciškai nagrinėjo ir skirstė sodus ir parkus tik pagal planinę struktūrą į geometrinius, landšaftinius ir mišriuosius, nesiedami jų su architektūra ir jos stilistiniais periodais, monografijos autorius kraštovaizdžio architektūros raidą nagrinėjo sistemaiškai siedamas su urbanistikos ir architektūros stilių plėtotės laikotarpiais, jų meninėmis tendencijomis: antika, Bizantijos laikotarpiu, romanika, gotika, Renesansu, baroku, klasicizmu, romantizmu, istorizmu, modernu ir modernizmu. Mokslinškai pagrįsti tyrimo rezultatai išryškina šio mokslinio kūrinio naujumą ir svarbą kraštovaizdžio architektūros mokslui.

Monografijos trečiajame ir ketvirtajame skyriuose autorius tikslingai išsamiau nagrinėja miesto ir kraštovaizdžio gamtinių komponentų tarpusavio sąveiką, miesto želdynų ir želdinių urbanistinę reikšmę, svarbiausias funkcijas, nes šie klausimai dažnai rengiant miestų teritorijų planavimo dokumentus yra nepakankamai analizuojami.

Monografijos penktajame skyriuje išsamiai išnagrinėti tokie svarbūs miesto kraštovaizdžio architektūros klausimai, kaip miesto želdynų klasifikacija ir miestų želdynų urbanistinis normavimas. Šie autoriaus mokslinio tyrimo rezultatai įgyvendinti Lietuvos Respublikos

Želdynų įstatyme bei LR Aplinkos ministerijos šio įstatymo įgyvendinimo akte *Miestų ir miestelių želdynų normos*. Tai rodo autoriaus mokslinių tyrimų rezultatų naujumą, svarbą ir mokslinę vertę.

Mokslinio darbo šeštajame skyriuje autorius išsamiai ir visapusiškai išnagrinėjo miesto kraštovaizdžio architektūros objektų kompozicijos kūrimo principus ir priemones.

Monografija parašyta aiškia, gražia kalba, pagrindiniai moksliniai teiginiai argumentuoti, originalūs, pagrįsti konkrečiais pavyzdžiais ir paties autoriaus tyrimais bei ilgamete darbo patirtimi, gerai parinktomis iliustracijomis. Taigi, vertinant monografiją, galima tvirtai teigti, kad tai neabejotinai išsamiausias, naujoviškas ir mokslui svarbus pastarųjų metų mokslinis darbas apie kraštovaizdžio architektūrą, kuriuo autorius sėkmingai apibendrino ir kritiškai įvertino ne tik savo ilgametę mokslinę ir projektavimo patirtį, bet ir visus šios krypties mokslo laimėjimus šalyje ir pasaulyje.

Doc. dr. *Laimutis Januškevičius*,
Kauno technologijos universiteto
Architektūros ir kraštotvarkos katedra